

gent gran i voluntariat

MEMÒRIA
ANUAL

20
14

Ajuntament de Lleida
Regidoria de Benestar Social

AREA DE PROMOCIÓ DE LA GENT GRAN I VOLUNTARIAT SÈNIOR 2014.

Les dades que conté aquesta memòria, estan referides a l'any 2014 , però corresponen a les persones inscrites al curs 2013/2014.

1- OBJECTIUS

Des de l'Àrea de Gent Gran es treballa per:

- ⇒ Impulsar i realitzar programes de promoció de la gent gran que facin possible un envelliment saludable i la promoció de l'autonomia personal.
- ⇒ Promocionar del voluntariat
- ⇒ Fomentar la seva participació en l'entorn més immediat.

L'Àrea de Gent gran intenta donar cobertura a totes les necessitats que presenta aquest col·lectiu, cada cop més nombrós i divers.

En aquesta Àrea podem trobar diferents àmbits d'actuació:

- A/ Àmbit de temps lliure i formació.
- B/ Àmbit de participació i voluntariat
- C/ Àmbit de promoció de l'autonomia personal.

Població ciutat	Població major 65 anys	% població major 65
139.176	22.761	16,35

Despesa econòmica

DESPESES BENESTAR SOCIAL	8.768.889,23€
DESPESES GENT GRAN	1.566.642,99€

2- ÀMBITS D'ACTUACIÓ

A/ Temps lliure i formació:

► Llars municipals de jubilats.

Les llars de jubilats són espais de trobada per a la gent gran de la ciutat, on s'organitzen activitats culturals, d'oci, formatives i/o esportives. Les llars es fan responsables de la seva administració i compten de manera continuada amb l'assessorament i la dinamització per part dels tècnics municipals. En l'actualitat disposem de 17 llars de jubilats, i 14 d'elles, són equipaments municipals. Durant aquest any, s'ha dissolt la Llar de Jubilats de Llivia: es tractava d'una llar amb molt pocs socis i amb molt poca implicació en la realització d'activitats i en el funcionament de la pròpia llar. A més, el fet del trasllat del bar del Casinet a l'espai que ocupava la llar, ha precipitat aquesta dissolució. Al mateix temps, aquest trasllat del bar permet tenir el Casal de Llivia obert i que les persones, grans o no, que hi vulguin anar a passar una estona, ho puguin fer.

NOMBRE DE SOCIS/SÒCIES LLARS MUNICIPALS	2014
Bonaire	295
Bordeta	1.100
Democràcia	413
Ereta	65
Magraners	171
Mariola	351
Pardinyes	421
Raimat	84
Rufea	195
Secà de Sant Pere	411
Sta. Cecília	670
Sta. Teresina	1.962
Sucs	227
El Pilar	640
Total	7.005

NOMBRE DE SOCIS/SOCIES LLARS NO MUNICIPALS	2014
Esplai Balafia	1.188
Esplai Sant Anastasi	470
Associació de jubilats i pensionistes Blocs Joan Carles-La Mercè.	350
Total	2.008

L'Ajuntament té signat amb La Caixa un conveni de col·laboració en el que estan incloses 10 llars municipals:

- Llar de Bonaire.
- Llar de la Bordeta.
- Llar de Mariola.
- Llar de Pardinyes.
- Llar Sta. Cecília.
- Llar del Secà.
- Llar de Sta. Teresina.
- Llar de Democràcia.
- Llar de Sucs.
- Llar el Pilar.

Enguany, al conveni s'hi ha incorporat la Llar de Sucs en lloc de la Llar de Magraners, on resultava molt difícil tirar endavant les diferents activitats programades dins del Conveni.

La llar de Sucs s'ha equipat amb una ciberaula amb 7 ordinadors.

L'Ajuntament té establerta una línia de subvencions adreçades a entitats, ja siguin llars, associacions de veïns o d'altres entitats, que realitzin activitats per a la gent gran.

ENTITATS	IMPORT SUBVENCIONS
Llars de jubilats.	16.500€
Associacions de Veïns.	2.250€

Cal destacar que des de l'Àrea de Gent Gran es du a terme una important tasca de suport a les juntes de les llars, ja sigui en temes d'organització, com administratius o, fins i tot, de cerca de possibles nous membres de les juntes directives en les llars on convé.

També duem a terme la tasca d'informació i dinamització de les activitats, ja sigui mitjançant l'enviament de mails a les persones que ens han autoritzat a fer.-ho, ja sigui mitjançant trucades telefòniques a usuaris d'altres edicions i cursos.

Actualment disposem d'una base de dades de 825 persones (degudament autoritzats) amb adreça de correu electrònic i a les que enviem informació d'activitats segons els seus interessos.
A més, hi ha un volum de més de 120 persones que no tenen correu electrònic i a les que s'informa via telefònica o presencial.

► Activitats.

Les activitats que es realitzen a les llars poden ser de dos tipus : les organitzades per l'Ajuntament, que són obertes a tota la població i les que organitza la pròpia llar, que són pels seus socis/es.

Totes les activitats que organitza l'Ajuntament així com les que organitzen d'altres entitats i institucions, es poden trobar a la Guia d'activitats per a la Gent Gran que publica l'Ajuntament i on s'ofereix informació sobre dates d'inici de les activitats, períodes d'inscripció, lloc de realització, preu....

A més, tota la informació de la Guia es troba també a la web de Serveis Personals i al telèfon d'informació municipal 010.

Pel que fa a les inscripcions a les diferents activitats, enguany s'ha continuat amb la diversitat de sistemes d'inscripció segons el tipus d'activitat:

- Activitats organitzades des de l'Ajuntament: esportives, de formació....inscripcions a l'OMAC...
- Activitats del Programa Gent 3.0 dins del conveni de col·laboració amb Fundació La Caixa: inscripció a les pròpies llars.

Les activitats que organitza l'Ajuntament s'estructuren en diferents grups:

Prevenició i salut :

Aquests projectes van dirigits a millorar l'estat físic i emocional de la gent gran a través de la realització d'activitats com la gimnàstica, les tècniques de relaxació o els exercicis a l'aigua, que ofereixen un ampli ventall de possibilitats per mantenir una bona condició física, psíquica i emocional. Això permet aconseguir la vitalitat i l'agilitat ideal per portar a terme les tasques de la vida diària sense sentir fatiga o esgotament. A més a més, suposen un espai de socialització i relació interpersonal.

Des de l'Àrea de Gent Gran hem intentat programar activitats i xerrades sobre temes d'interès per a la gent gran en col·laboració amb diverses entitats de la ciutat. Pensem que en el futur cal continuar potenciant aquesta tipologia

d'activitats que permeten tractar temes d'interès per a la població i alhora faciliten el coneixement de les diferents entitats participants.

Activitats	2014
Gimnàstica gran	627
Activitat aquàtica	241
Tai-txi	272
Senderisme	89
Tallers de memòria	272
Xerrades Fundació Agrupació Mútua	270
Xerrades sobre la grip i vacunació a les llars	28
Camina i fes salut	240
Taller pilot d'Horticultura terapèutica	10
Celebració Dia Mundial Alzheimer	220
Dinamització espais esportius	15
TOTAL	2.284

Formació:

La formació ha deixat de ser una necessitat exclusiva dels infants i joves per passar a ser una constant al llarg de la vida. L'enriquiment personal i intel·lectual no té edat i és necessari per sentir-se integrat a la societat actual. Les activitats de l'àmbit de formació ofereixen la possibilitat d'adquirir coneixements bàsics a les persones que ara gaudeixen del temps i de ganes per poder fer-ho.

Cal destacar les activitats incloses al Projecte 3.0 dins del Conveni de col·laboració amb Fundació la Caixa. Són activitats de 3 tipus:

1- Projectes de participació social i voluntariat: tenen com a objectiu fomentar la participació activa de les persones grans mitjançant la tasca voluntària en projectes tecnològics, culturals i socials entre altres.

Aquests projectes són els següents

- a- Grans Lectors
- b.- Acció Local
- c.- ActivaLaMent

2.- Desenvolupament de projectes vinculats a les Tecnologies de la Informació i comunicació com a objectiu d'apropar aquestes tecnologies a la gent gran.

- a- Aproximació a noves tecnologies.
- b- Creació de projectes digitals nivell 1 i 2.
- c- Xarxes socials.
- d- la xarxa en el nostre dia a dia.

3.- La realització d'activitats de promoció de la salut de persones grans que contribueixin a la prevenció i a la divulgació de coneixements i hàbits per a envellir satisfactòriament. Aquestes activitats consistiran en la realització dels tallers:

- a.- Despertar amb un somriure
- b.- Activa't
- c.- Grups terapèutics per a familiars de persones amb Alzheimer.
- d- Taller “- dolor, + vida “.

Activitats	2014
Taller escriptura i creativitat (taller pilot)	44
Xerrades sobre eficiència energètica	160
Programa Gent 3.0 (informàtica)	844
Programa Gent 3.0 (participació social i voluntariat i promoció de la salut)	417
Xerrades amb Guardia urbana	35
TOTAL	1500

Aquest any és el segon que es desenvolupen diversos tallers a les llars impartits per voluntaris sèniors. Cal destacar que s'ha produït un increment, tant en el nombre de tallers ofertats, com en la diversitat dels mateixos.

Llar	Activitat amb voluntaris	Persones
Magraners i Mariola	Lectura funcional	14
Sta. Teresina, Democràcia , Pardinyes i Bordeta	Informàtica	150
Sta. Teresina , Secà i Bordeta	Anglès	50
Ereta i Sucs	Informàtica adreçada a les Juntes de les llars	12
Democràcia (però son participants de tota la ciutat)	Taller de parla francesa	23
Bonaire	Tallers de reforç en l'escriptura i ortografia a	8

	la junta de la llar.	
TOTAL		257

Temps lliure i participació :

L'objectiu d'aquest projecte és oferir activitats destinades a promoure l'ocupació del temps lliure i la socialització de la gent gran. Es tracta d'activitats lúdiques i recreatives que permetin a la gent gran gaudir d'estones agradables i disteses.

Activitats	2013
Tardes de Ball	3.400
Concert de corals	800
Festa de Nadal. Torronada	1000
Concert de corda Conservatori a Llar Democràcia	70
Festa cloenda activitats	1500
Dia Mundial de la G. Gran	313
Promocions de La Llotja	75
TOTAL	7158

Intergeneracionals:

La relació entre persones de diferents edats és una oportunitat per a l'aprenentatge mutu. Per aquest motiu, l'Àrea de Gent Gran vol que la gent gran mantingui contacte amb gent jove.

També es treballa per facilitar l'intercanvi i la relació entre col·lectius de gent gran i infants. Cal destacar la participació dels avis en projectes com: suport als deures, Lèxhit o amics dels Centres oberts i Ciberaules.

Activitats	2014
Suport als deures.	215 infants i 14 voluntaris
Lèxhit	12 infants i 3 voluntaris
Activitats Centre Art La Panera	13 infants i 11 avis
TOTAL	240 nens i 28 voluntaris.

Pacs d'activitats:

Els anomenats pacs o grups d'activitats per a la gent gran són una iniciativa que pretén facilitar que les persones grans participin en el disseny de les activitats a fer.

Consisteix que un grup de persones amb uns interessos i inquietuds comuns ens puguin proposar la realització d'una activitat concreta de tipus formatiu, lúdic...i des de la Paeria, un cop valorada la proposta, s'organitza l'activitat i s'obre a d'altres possibles usuaris.

Activitat	2014
Parlem de cinema	30
Taller de lectura i iniciació a l'escriptura creativa	25
TOTAL	55

En total, **11.265** persones han participat en les diferents activitats per a la gent gran.

Activitats	2014
Activitats de prevenció i salut.	2284
Activitats de formació	1.500
Activitats de temps lliure i participació	7158
Pacs d'activitats	55
Activitats intergeneracionals	268
TOTAL	11.265

Carnet sènior

El Carnet sènior es va crear l'any 2009. Va adreçat a persones majors de 65 anys empadronades a Lleida i ofereix descomptes i avantatges en activitats de lleure, cultura, esports... ja siguin municipals com d'altres entitats.

Actualment hi ha vigents un total de **6.066** carnets sènior, dels quals, 786 es van tramitar durant l'any 2014.

B/ Promoció del voluntariat i participació:

► Voluntariat sènior.

El programa de Voluntariat Sènior té com a objectiu la creació d'una xarxa de voluntariat sènior i al mateix temps oferir un ampli ventall i camps d'intervenció a aquest col·lectiu, valorant que la gent gran disposa de coneixements, experiència i temps per invertir d'una forma solidària i en benefici de tota la comunitat.

Àmbits d'actuació on incloure les diferents tasques voluntàries:

- 1- àmbit cultural: aportació a la ciutadania d'elements que suposin una ampliació cultural i/o de coneixements, museus, història de la ciutat, tallers de diferents temàtiques...
- 2- àmbit empresarial: assessorament a joves empresaris, suport a les economies domèstiques....
- 3- àmbit educatiu: tallers, centres oberts, escoles bressol, suport lingüístic, suport als deures, esport....
- 4- àmbit intergeneracional i intercultural: potenciar l'enriquiment entre generacions i entre cultures, cooperació internacional, intercanvis de voluntaris europeus, acollida a nouvinguts...
- 5- àmbit de medi ambient: canera, la Mitjana, parcs i jardins, desenvolupament sostenible, educació ambiental...
- 6- àmbit social i de la salut : atenció a temporers, suport en situacions de solitud i/o dependència, suport a menjadors socials...

És des de l'any 2007 que s'inicià la posada en marxa del projecte de Voluntariat Sènior. Des de llavors s'ha anat treballant en la difusió del mateix, de manera que, fruit d'aquesta difusió i del treball que s'ha anat fent durant aquests anys, s'han anat materialitzant diferents i múltiples intervencions del voluntariat, tant en diversos projectes de continuïtat com en actuacions puntuals.

Borsa de voluntaris i voluntàries:

Total a 31 Desembre 2014	ALTES 2014	BAIXES 2014
230	45	28

Distribució dels voluntaris i voluntàries segons:

SEXE	GRUPS D'EDAT	NIVELL D'ESTUDIS	LLOC RESIDÈNCIA
H 89 39%	-50 ANYS 36, 16%	Primaris 64, 28%	Lleida ciutat 207, 90%
D 141 61%	51-65 A 97, 42%	Secundaris 90, 39%	Fora Lleida 23, 10%
	66-75 A 83, 36%	Universitaris 76, 33%	
	+76 ANYS 14, 6%		

Accions realitzades durant el 2014.

Les actuacions en les que participen els voluntaris ens arriben bàsicament per dues vies: bé per diferents departaments i regidories de l'Ajuntament, bé per part d'entitats socials de la ciutat. També a partir d'algun conveni subscrit entre l'Ajuntament i algun altre organisme públic.

Projectes de continuïtat: En aquests projectes la dedicació per part dels voluntaris i voluntàries és d'una mitjana de 3h. setmanals.

ÀMBIT	NOMBRE DE PROJECTES	PARTICIPANTS
CULTURAL	<ul style="list-style-type: none"> - Tallers de noves tecnologies en llars de jubilats i entitats veïnals i Suport informàtic a les Juntes de les Llars (10) - Tallers de català, francès, anglès i música en llars de jubilats i entitats veïnals (9) - Tallers de reforç en l'escriptura i ortografia en llars de jubilats i altres grups i suport a les Juntes de les Llars (4) - Suport Arranjament llibres malmesos per l'ús a la Biblioteca Pública 	<p>10 voluntaris/es</p> <p>8 voluntaris/es</p> <p>4 voluntaris/es</p> <p>1 voluntària</p>

ECONÒMIC	<ul style="list-style-type: none"> - Assessoraments a economies domèstiques familiars - Assessoraments a joves i adults com a nous possibles emprenedors i suport a entitats de la ciutat. 	<p>1 voluntari</p> <p>Grup de SECOT</p>
EDUCATIU	<ul style="list-style-type: none"> - Participació en 7 barris en diferents grups d'acompanyament als deures a infants i joves - Projectes educatius de foment de la lectura i d'adquisició d'hàbits i ampliació de coneixements amb infants i adults. - Acompanyaments i/o Servei de cangur a nens/es en els diferents barris - Suport i acompanyament en la integració amb infants i joves nouvinguts i adults amb dificultats - Tallers d'àmbit escolar en horari extraescolar pel foment de la lectura i la creativitat 	<p>17 voluntaris/es</p> <p>3 voluntaris/es</p> <p>2 voluntaris/es</p> <p>4 voluntaris/es</p> <p>2 voluntàries</p>
INTERGENERACIONAL I INTERCULTURAL	<ul style="list-style-type: none"> - Tallers de conversa en castellà i català amb persones d'origen magrebí i d'altres cultures (2) - Suport Ludoteca Centre Històric mentre les mares participen en tallers d'integració. - Taller de costura a una associació de dones magrebines 	<p>1 voluntari</p> <p>4 voluntàries</p> <p>3 voluntàries</p>
SOCIAL I DE LA SALUT	<ul style="list-style-type: none"> - Acompanyaments a 26 persones grans i /o amb dificultats en situació de dependència o solitud. - Acompanyament escolar a un infant - Suport al menjador de La Panera els caps de setmana i festius 	<p>24 voluntaris/es</p> <p>2 voluntaris/es</p> <p>2 voluntaris/es</p>

Accions Puntuals: La dedicació d'aquestes actuacions varia en funció de l'activitat de què es tracti, essent molts cops un matí o una tarda sencera, de dies puntuals. També cal tenir present que un mateix voluntari pot participar en diverses activitats.

ÀMBIT	NOMBRE DE PROJECTES	PARTICIPANTS
CULTURAL	<ul style="list-style-type: none"> - Suport logístic activitat Casal de la Dona - Suport a la Marató de TV3 (Llotja) - Suport a activitats de l'Àrea de Gent Gran - Taller de manualitats a una AMPA 	2 voluntàries 8 voluntaris/es 10 voluntaris/es 1 voluntària
INTERGENERACIONAL I INTERCULTURAL	<ul style="list-style-type: none"> - Participació en una obra de teatre amb joves - Suport en els actes del Cinemon i el Solidàrium, - Suport logístic en una jornada de presentació d'estudis universitaris a alumnes de 4t d'ESO 	2 voluntàries 10 voluntaris/es 4 voluntaris/es
MEDI AMBIENT	<ul style="list-style-type: none"> - Suport en les activitats del Dia Mundial de l'Aigua i el Medi Ambient - Suport en l'activitat del batnight i en la pedalada - Suport en els actes de Fira Natura 	12 voluntaris/es 14 voluntaris/es 17 voluntaris/es
SOCIAL I DE LA SALUT	<ul style="list-style-type: none"> - Acompanyaments puntuals a metges o gestions a persones grans o amb dificultats (16) - Participació en Jornades informatives i petitòries de 7 entitats de la ciutat de l'àmbit de la salut - Participació en 2 campanyes de recollida del Banc d'Aliments 	11 voluntaris/es 55 voluntaris/es 21 voluntaris/es

Activitats

- Participació de 10 voluntaris/es a la visita guiada de la Paeria amb motiu del Dia del Municipi
- Participació-invítació d'un grup de voluntaris/es sèniors al dinar de la cloenda d'activitats de la Gent Gran. Van participar 31 voluntaris/es.

Actes

- Recepció dels regidors al Voluntariat Jove i Sènior i Federació Catalana de Voluntariat Social amb motiu del Dia Internacional del Voluntariat

► Consell Municipal de Gent Gran.

El Consell municipal de la gent gran és un òrgan de participació del qual poden formar part aquelles entitats que treballen per al benestar de les persones grans amb l'objectiu de promoure la participació en tots els àmbits de la ciutat, fomentar la xarxa intergeneracional i exercir funcions de consulta, assessorament i orientació a la Paeria.

El Consell continua estant format per 45 representants de diferents entitats : associacions de pensionistes i jubilats de la ciutat, Creu Roja, Càrites, Departaments Municipals de Serveis Socials, Salut Pública, Esports i Cultura, Institut Municipal d'Ensenyament, Federació d'AAVV, Grups polítics, Sindicats, Col·legi Oficial de Psicòlegs, Col·legi Oficial de DTS i Assistents Socials, Col·legi Oficial de Metges, INSS, ICASS i UdL.

C/Àmbit de promoció de l'autonomia personal.

► Servei de menjador a les llars municipals.

El fet que algunes llars municipals disposin de servei de menjador, possibilita a les persones que ho desitgin el poder dinar en companyia, estalviant-se la feina de comprar i fer-se el menjar. Això afavoreix la relació social d'aquestes persones i garanteix una dieta adient.

El preu del servei de menjador per aquest any 2014, és de 5€ i inclou primer plat, segon, postres, beure i cafè.

LLARS AMB MENJADOR	NOMBRE PLACES	ÀPATS ANY	MITJA USUARIS/DIA
Sta. Cecília	20	3681	16,7
Sta. Teresina	20	3424	15,5
El Pilar	20	1177	5,3
Democràcia	20	1723	7,8
Bordeta	20	1836	8,3
TOTAL	100	11.841	53,5